

Tartu Ülikooli Kliinikumi 2014. aasta preemia laureaat on emeriitdotsent Silvia Russak

Silvia Russak (end. Pau) on sündinud 19. jaanuaril 1930 Tartus. Ta õppis Tartu Tütarlaste Gümnaasiumis, mille direktor oli tema isa. Pärast gümnaasiumi lõpetamist astus ta Tartu Riikliku Ülikooli arstiteaduskonda, et õppida stomatoloogiat. Lõpetanud ülikooli 1952. aastal, töötas ta esmalt Puka Haiglas ja Tartu Kliinilises Lastehaiglas stomatoloogina. Tartu Riiklikus Ülikoolis on ta töötanud alates 1958. aastast, alustades assistendina ja jätkates dotsendina. Aastatel 1975–1985 oli dotsent Silvia Russak TRÜ arstiteaduskonna stomatoloogia osakonna juhataja. Alates 1996. aastast, kui ta pensioneerus, on tal olnud jätkuvat professionaalseid kohustusi: projektijuhtimine, lastestomatoloogia õpetamine üliõpilastele ja hambaarstidele. Aktiivse klinitsistina on ta kolleegide ja patsientide hulgas väga hinnatud spetsialist laste hammaste kõvakudede ja limaskesta haiguste alal.

Asunud tööle ülikooli, liitus ta stomatoloogiaosakonna teadusuuringutega ja kaitses meditsiiniteaduste kandidaadi väitekirja Riia meditsiiniakadeemias 1969. aastal. Oma kandidaadidissertatsioonis käsitles ta sülje biokeemilisi omadusi seoses kaariese ja endokriinsüsteemi muutustega. Ta on vastutanud viie Eesti Teadusfondi grandid täitmise eest. Tema teadusliku töö põhitema on hambahaiguste levimus, hammaste struktuuri häired, fluuroos ja hambahaiguste preventatsioon. Ta on avaldanud teaduslikke publikatsioone rahvusvahelistes ajakirjades ja Eesti Arstis. Ta on osalenud internetipõhiste õppematerjalide koostamisel: kõigile huvilistele on mõeldud „Suuõõne haigused ja nende

Emeriitdotsent Silvia Russak

ennetamine” ja üliõpilastele lastestomatoloogia õppeaine materjalid.

Praktiline hambaarstlik ja konsultatiivne tegevus on toimunud pidevalt TÜK stomatoloogia kliinikus ja viimased kaks aastakümnet ka hambakliinikus Maxilla.

Ta on täiendanud oma teadmisi Moskvas ning esinenud ettekangetega konverentsidel USAs, Hiinas, Rootsis, Soomes, Hispaanias, Hongkongis. Oma teadmisi ja kliinilise töö kogemusi on jaganud S. Russak kolleegidele TÜ arstide täienduskeskuse kursustel. Erialaseltsi aktiivse liikmena on ta juhtinud mitmeid suutervishoiuprojekte, sh „Hambahaigusi ennetav programm Eesti vabariigi laste jaoks aastateks 1996–2005“, mis hõlmas kuni 18aastaseid lapsi ja noorukeid ning Tartu Linnavalitsuse tellimisel 5–7aastaste lastealaste läbivaatust ja profülaktilisi menetlusi. Selleks korraldas ta terviseedenduslikke

üritusi ja teabepäevi kõigis maakondades. Projekti raames koostati hambahaiguste ennetuse teemal infomaterjale, lauamäng ja videofilm.

Silvia Russak on olnud Eesti Stomatoloogia Seltsi liige alates 1955. aastast ja president 1978–1997, jäädes juhatajaks ja volikogu liikmena aktiivseks kaasamõtlejaks ka pärast valimisperioodi lõppu. Tema initsiatiivil võeti Eesti Stomatoloogia Selts 1995. aastal Ülemaailmse Hambaarstide Föderatsiooni liikmeks. Ta on olnud eri perioodidel Sotsiaal- või Tervishoiuministeriumis erialanõunik (1993–2001) ja Eesti Haigekassa konsultant. S. Russak on Eesti Hambaarstide Liidu auliige ja volikogu liige, Rahvusvahelise Lastehambaravi Assotsiatsiooni (IAPD) liige.

S. Russaku ühiskondlik aktiivsus ei ole piirdunud ainult hambaravi valdkonnaga. Ta on olnud Tartu linna volikogu liige, Tartu linna volikogu kultuuri- ja hariduskomisjoni liige, Eesti Akadeemiliste Naiste Ühingu president. Dotsentide ja Teadurite Klubi aktiivse liikmena koordineeris ta kuue aasta jooksul emeriitdotsendi staatuse taotlemist Riigikogus.

Preemiakomisjoni esimehe, kliinikumi ülemarsti Margus Ulsti sõnul on kliinikumi preemia kliinikumi suurim tunnustusavaldus kolleegidele nende elutöö eest. Arstiteaduskonna dekaan prof Joel Starkopfi sõnul on Silvia Russak töösse suhtumise ja delikaatse käitumismaneeriga eeskujuks nii kolleegidele kui ka üliõpilastele.

Professor Mare Saag
TÜ stomatoloogiakliiniku juhataja